

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 kwietnia 2021 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XV Cywilny- Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Brygida Łagodzińska

po rozpoznaniu w dniu 7 kwietnia 2021 w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa J. S.

przeciwko (...) SA w S.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez obie strony

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu

z dnia 23 października 2020 roku

sygn. akt VC 564/19

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a. w punkcie 1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 9 855,01 zł

(dziewięć tysięcy osiemset pięćdziesiąt pięć złotych jeden grosz) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 14 lutego 2018 roku do dnia zapłaty,

b. w punkcie 4. kosztami procesu obciąża strony stosunkowo tj. powoda w 13%, a pozwanego w 87%, pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu z zaznaczeniem, że koszty zastępstwa procesowego należne są w stawce minimalnej;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 220 zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego;

III. oddala apelację powoda;

IV. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 135 zł z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Brygida Łagodzińska

UZASADNIENIE

Powód J. S. pozwem z dnia 6 grudnia 2018 r. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) SA z siedzibą w S. na rzecz powoda kwoty 11 324,50 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwoty 10 955,50 zł od dnia 14 lutego 2018 r. i od kwoty 369 zł od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty. Powód wniósł także o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych.

W odpowiedzi na pozew, pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 23 października 2020 r. Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu:

1. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 10 224,01 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:
 - od kwoty 9 855,01 zł od dnia 14 lutego 2018 r. do dnia zapłaty;
 - od kwoty 369,00 zł od dnia 6 grudnia 2018 r. do dnia zapłaty.
2. oddalił powództwo w pozostałym zakresie;
3. przyznał biegłemu P. B. wynagrodzenie za sporządzenie opinii uzupełniającej w kwocie 239,04 zł;
4. kosztami procesu obciążył w całości pozwanego; szczegółowe rozliczenie tych kosztów pozostawił referendarzowi sądowemu.

Apelację od powyższego wyroku złożył powód, zaskarżając go w części, tj. w zakresie punktu 2.

Zaskarżonemu wyrokowi skarżący zarzucił naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 361 § 2 k.c. w zw. z art. 363 § 1 i 2 k.c., poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że wysokość odszkodowania należnego za uszkodzenie pojazdu w wyniku wypadku drogowego przy uszkodzeniu częściowej, winna być wyliczona w oparciu o ceny części zamiennych i robocizny na miesiąc jej wystąpienia, a nie naprawy, w sytuacji, gdy wysokość odszkodowania w takim wypadku winna być ustalona w oparciu o ceny części zamiennych i robocizny na dzień ustalenia odszkodowania. W konsekwencji czego, skoro w przedmiotowej sprawie oględziny pojazdu i kosztorys naprawy zostały przeprowadzone i sporządzone przez pozwanego zakład ubezpieczeń w dniu 31 stycznia 2018 r., toteż wysokość odszkodowania winna zostać ustalona w oparciu o cennik części zamiennych i robocizny z miesiąca stycznia 2018 r., a nie jak przyjął Sąd I instancji w ślad za twierdzeniami biegłego na miesiąc grudzień 2017 r.

W oparciu o wyżej sformułowane zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i w konsekwencji zasądzenie od pozwanego (...) SA na rzecz powoda dodatkowo kwotę 1 100,49 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 14 lutego 2018 r. do dnia zapłaty; zasądzenie od pozwanego (...) SA na rzecz powoda zwrot kosztów procesu, w tym zwrot kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za postępowanie przed Sądem I instancji oraz zasądzenie od pozwanego (...) SA na rzecz powoda zwrot kosztów procesu przed Sądem II instancji oraz zwrot kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie przed Sądem II instancji według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o oddalenie apelacji powoda w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Apelację od powyższego orzeczenia wniosła także strona pozwana, zaskarżając je w części, tj.:

1. w punkcie 1. wyroku w części, ponad zasądzoną od pozwanego na rzecz powoda kwotę 9 855,01 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 14 lutego 2018 r. do dnia zapłaty, tj. co do kwoty 369 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 6 grudnia 2018 r. do dnia zapłaty;
2. w punkcie 4. wyroku w całości.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucono:

1. błąd w ustaleniach faktycznych, mający istotny wpływ na treść wyroku, tj. faktem ustalonym przez Sąd I instancji niezgodnie z rzeczywistym stanem rzeczy jest powstanie szkody w majątku powoda w związku ze zleceniem sporządzenia prywatnej kalkulacji kosztów naprawy, podczas, gdy w przedłożonej przez powoda fakturze

za sporządzenie prywatnej ekspertyzy jako nabywcę wskazano podmiot trzeci (L. K. P.), wobec czego powód nie był zobowiązany do poniesienia kosztu sporządzenia prywatnej kalkulacji, a dodatkowo – w toku postępowania przed Sądem I instancji powód w żaden sposób nie wykazał, aby poniósł jakikolwiek koszt związany z prywatną kalkulacją kosztów naprawy, co skutkowało nieprawidłowym zasądzeniem od pozwanej na rzecz powoda kwoty 369 zł z tytułu zwrotu kosztów sporządzenia prywatnej ekspertyzy;

2. naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść wyroku, tj. art. 233 § 1 k.p.c., poprzez:

a) brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego, przejawiający się w pominięciu przez Sąd Rejonowy, że powód jest profesjonalistą posiadającym niezbędny zakres wiedzy specjalistycznej w przedmiocie wyceny pojazdów i kosztów ich naprawy (powód prowadził działalność gospodarczą w zakresie konserwacji i naprawy pojazdów), która to wiedza pozwalała mu, bez posiłkowania się opinią prywatną innego profesjonalisty, oszacować szkodę i na tej podstawie określić wysokość przysługującego mu roszczenia, a kwota 369 zł została poniesiona przez niego dobrowolnie, co w konsekwencji doprowadziło do bezzasadnego zasądzenia zwrotu kosztów poniesionych przez powoda za sporządzenie ekspertyzy;

b) dowolną, a nie swobodną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, polegającą na przyjęciu przez Sąd Rejonowy, że sporządzenie prywatnej kalkulacji na zlecenie powoda było uzasadnione i konieczne oraz, że służyło zweryfikowaniu stanowiska ubezpieczyciela i prawidłowości dokonanych przez niego wyliczeń, co doprowadziło do bezzasadnego zasądzenia zwrotu kosztów żądanych przez powoda z tytułu sporządzenia ekspertyzy, podczas gdy określenie wysokości odszkodowania wymagało wiadomości specjalnych, do których ustalenia został dopuszczony i przeprowadzony dowód z opinii biegłego w dziedzinie techniki samochodowej;

3. naruszenie przepisów art. 233 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c. oraz art. 278 k.p.c., poprzez nieprawidłową ocenę zebranych dowodów i sprzeczność istotnych ustaleń z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, przejawiającą się wyprowadzeniem z zebranego w sprawie materiału dowodowego wniosku nieprawidłowego, a mianowicie, że powód wykazał fakt poniesienia kosztów sporządzenia prywatnej kalkulacji, podczas gdy powód nie przedstawił potwierdzenia zapłaty kwoty 369 zł;

4. naruszenie przepisów prawa materialnego, mające istotny wpływ na treść wyroku, tj. art. 361 § 1 k.c. w zw. z art. 822 § 1 k.c. w zw. z art. 34 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, przejawiające się w zasądzeniu od pozwanej na rzecz powoda kwoty 369 zł tytułem kosztów prywatnej kalkulacji, podczas gdy roszczenie powoda nie pozostawało w normalnym związku przyczynowym ze zdarzeniem z dnia 14 grudnia 2017 r.

W oparciu o powyższe zarzuty, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części, tj.: w punkcie 1. wyroku w części, poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 9 855,01 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 14 lutego 2018 r. do dnia zapłaty i oddalenie powództwa w pozostałym zakresie oraz w punkcie 4. wyroku w całości, poprzez stosunkowe rozliczenie kosztów procesu; a nadto zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych w postępowaniu przed Sądem II instancji.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o oddalenie apelacji pozwanego w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania przed Sądem II instancji, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy, zważył co następuje:

Obie strony wniosły apelacje od wyroku.

Jako do pierwszej Sąd Okręgowy odniesie się apelacji powoda. Okazała się ona bezzasadna.

Powód w apelacji podniósł jeden zarzut dotyczący daty ustalenia odszkodowania. Zdaniem powoda brak było podstaw do ustalenia wysokości należnego odszkodowania za uszkodzenie pojazdu w oparciu o ceny części zamiennych i robocizny na miesiąc wystąpienia szkody, a nie naprawy. Wskazał, że skoro oględziny pojazdu i kosztorys naprawy zostały sporządzone przez pozwanego w dniu 31 stycznia 2018 roku to wysokość odszkodowania winna zostać ustalona w oparciu o cennik części zamiennych i robocizny z miesiąca stycznia 2018 roku, a nie jak przyjął Sąd z grudnia 2017 roku.

Biegły sądowy wydając opinię, wskazał, że w kosztorysie naprawy pojazdu wykorzystano bazę części zamiennych systemu A. na datę szkody grudzień 2017 roku. Powód po otrzymaniu opinii zwrócił się o zobowiązanie biegłego do wydania opinii uzupełniającej o przeliczenie ponowne kosztów naprawy z uwzględnieniem cennika części zamiennych ze stycznia 2018 roku. Biegły sądowy w opinii uzupełniającej wskazał, że zgodnie z przyjętą metodologią, bazę części zamiennych ustala się na podstawie wystąpienia zdarzenia, jako dla okresu cen odpowiadającemu dacie szkody. W szkodach rozliczanych z oc sprawy wartość szkody określona jest na miesiąc jej wystąpienia, a nie naprawy. Na rozprawie w dniu 23 października 2020 roku Sąd oddalił wniosek pełnomocnika powoda o kolejne uzupełnienie opinii biegłego sądowego.

Przepis art. 363 § 2 k.c. stanowi, że wysokość odszkodowania powinna być ustalona według cen z daty ustalenia odszkodowania, chyba że szczególne okoliczności wymagają przyjęcia za podstawę cen istniejących w innej chwili. Reguła ta zmierza do urzeczywistnienia funkcji kompensacyjnej odszkodowania, gdyż zapewnia poszkodowanemu środki pieniężne w zakresie umożliwiającym nabycie dóbr lub usług, niezbędnych do naprawienia doznanego uszczerbku. Przepis dopuszcza jednak możliwość określenia wielkości odszkodowania według cen z innej chwili niż data ustalania odszkodowania, jeżeli wymagają tego szczególne okoliczności. Owe szczególne okoliczności mogą przemawiać za określeniem odszkodowania z uwzględnieniem cen z daty wyrządzenia szkody lub cen późniejszych, ale wcześniejszych niż z chwili ustalania odszkodowania. Przyjęcie przez Sąd Rejonowy daty zdarzenia jako daty ustalenia wysokości szkody nie budzi zastrzeżeń w świetle okoliczności sprawy. Sam zresztą powód nie domaga się ustalenia szkody na dzień orzekania zgodnie z ogólną zasadą wynikającą z art. 363§2 k.c.

Zarzut powoda, że wysokość kosztów naprawy pojazdu winna zostać ustalona na styczeń 2018 roku tj. dzień oględzin i sporządzenia kosztorysu przez pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie. W niniejszej sprawie Sąd nie ustalał wysokości odszkodowania zgodnie z ogólną przesłanką określoną w art. 363§2 k.c. tj. według daty ustalenia odszkodowania. Oparł się na zdaniu drugim art. 363 §2 k.c. i wysokość szkody została wyliczona na dzień jej wyrządzenia. Brak podstaw do uznania, że miarodajnym momentem dla ustalania tej wysokości ma być data sporządzenia kosztorysu przez pozwanego. Tym bardziej, że sam powód do pozwu dołączył prywatną opinię, z której wynika, że kalkulacja szkody została sporządzona na dzień 29 listopada 2018 roku. Ponadto zauważyć należy, że powód nie naprawiał pojazdu, a przynajmniej nie wykazał aby pojazd naprawiał w styczniu 2018 roku. Twierdzenia powoda, że dopiero po oględzinach pojazdu mógł przystąpić na naprawy miały charakter wyłącznie hipotetyczny. Skoro powód nie naprawiał pojazdu, to tym samym okoliczność, że w grudniu 2017 roku (przed oględzinami) nie mógł przystąpić do naprawy pojazdu nie miał żadnego znaczenia w sprawie. A zatem przyjęcie jako daty ustalenia wysokości szkody chwili zdarzenia było w pełni uzasadnione. Biegły sądowy wyjaśnił, że oględziny są wykonywane w okresie późniejszym niż zdarzenie, ceny w systemie A. z uwagi na realia rynku mogą być zarówno wyższe jak i niższe, stąd przyjęcie innej daty niż zdarzenie jest nieprawidłowe. Tym samym brak było podstaw do przeprowadzenia dowodu z kolejnej opinii biegłego sądowego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. apelację oddalił.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. obciążając nimi powoda jako stronę przegrywającą. Pozwany poniósł koszty zastępstwa procesowego w kwocie 135 zł ustalone na podstawie §10 ust.1 pkt 1 w zw. z §2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Co do apelacji pozwanego to okazała się ona zasadna.

Pozwany wniósł apelację w części kwestionując uznanie przez Sąd za uzasadnione roszczenie obejmujące koszty opinii prywatnej. W tym miejscu zauważyć należy, że powodem w sprawie jest J. S. poszkodowany w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 14 grudnia 2017 roku. W uzasadnieniu pozwu powód nie podniósł żadnych okoliczności związanych z roszczeniem o zapłatę kwoty 369 zł. Pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty podniósł, że na fakturze za wykonanie kosztorysu naprawy pojazdu jako nabywcę wskazano (...). Powód w piśmie z dnia 18 kwietnia 2019 roku ustosunkowując się do treści sprzeciwu w żaden sposób nie odniósł się do podniesionego zarzutu co do poniesienia kosztów opinii przez osobą trzecią. Wskazać należy, że z dołączonej do akt faktury z dnia 29 listopada 2018 roku wynika, że wykonanie prywatnej opinii zleciła L. K. P.. A zatem powód nie zlecił wykonania opinii, nie wykazał również poniesienia jej kosztów. Na stronie internetowej widnieje podmiot L. K. P. jako doradztwo prawne. Brak jest zatem podstaw do uznania, że zachodzi związek przyczynowy pomiędzy zdarzeniem a powstaniem szkody w postaci kosztów z tytułu zlecenie wydania opinii prywatnej. Skoro powód nie poniósł kosztów opinii (a przynajmniej okoliczności tej nie wykazał), z dokumentu faktury wynika, że koszty te zostały poniesione przez osobę trzecią, to tym samym szkoda ta nie pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym z kolizją.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 386§1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok obniżając zasądzoną kwotę o 369 zł.

Konsekwencją powyższego była zmiana rozstrzygnięcia o kosztach procesu, którymi Sąd na podstawie art. 100 k.p.c. obciążył strony stosunkowo tj. powoda w 13%, a pozwanego w 87 %, pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu, z zaznaczeniem, że koszty zastępstwa procesowego należne są w stawce minimalnej.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. obciążając nimi powoda jako stronę przegrywającą. Pozwany poniósł koszty zastępstwa procesowego w kwocie 120 zł ustalone na podstawie §10 ust.1 pkt 1 w zw. z §2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz koszt wniosku o uzasadnienie wyroku 100 zł zaliczony na poczet apelacji (koszt celowy, złożenie wniosku o uzasadnienie wyroku jest bowiem konieczne do wniesienia apelacji).

Brygida Łagodzińska